

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyes kézben tartva:	
Egyes évre	8 ft. — kr.
Fél évre	4 — —
Negyed évre	2 — —
Előre postán küldve:	
Egyes évre	8 ft. — kr.
Fél évre	4 — 50
Negyed évre	2 — 25

Egyes szám ára 4 kr.

s kapható a kiadványtalán és
Gyenes G. költségnyájában.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Bemutatott levelek nem fogad-
tatsnak el.

HIRDETÉSEK DÍJA:

3 hasznos gármond-sor v. annak
felvett 7 kr. Nagyből és társ-
sági hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után
még külön 20 kr. költségű
fizetés.

Nyitási költségye ára 15 kr.

Hirdetők és nyitási cikkek
díja előre fizetésű.HIRDETÉSEK felvételét: Brassóban a kiadványtalán szülő törvényjavaslatok
Hassenslein és Vogler, Schickl Hírúró. — Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurtban: Daube G. L. és Társa. — Hamburgban: Károly és Liebmann nagy hirdetői irodájában.

Szerkesztői iroda,

hová a lap szerkesztésére illető költségeknek illetendőek
Brassó, Lőpálya 32. szám alatt.

Feltétlen szerkesztő:

D^r. WEISS IGNÁCZ
ugy. tan.

Kiadóhivatal,

hová az előfizetési pénzek és hirdetői díjak küldendőek
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. n.

Vallászsabadság Magyarországon.

A magyar parlament főrendiháza a val-
lás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavas-
latot a részletes vita alapjául elfogadta már
s egyuttal a javaslat legfontosabb szakaszait
is a kormány előterjesztésének megfelelően
megszavazta. Habár a javaslat csak még a
főrendiházban is szokatlan, egy szavazatnyi
többséggel fogadtatott is el, azért mégis
előnyök kell tekinteni, hogy ezzel a sza-
vazással az ország belső békéjére nézve
semmi esetre sem kedvező vallás-politikai
vita a főrendiházban is a fődologban el-
intéztettek. Magyarország született törvény-
hozói e szavazásának módja pártkülönbség
nélkül minden politikussal köteleseggé
teszi, ha hiva a reformnak és a haladásnak,
hogy a reformmunka folytatása javára an-
nál szorgalmasab, mint minden osztályt
felvilágosító működést fejtjen ki. Mert a
magyar főrendiházal, mint egyáltalán min-
den született törvényhozókból álló szenátus-
nál szemben, Magyarország *egy* egy, mint
a parlamentariszma országában, csak egy
eszköz van az erkölcsi preszióknak: a köz-
vélemény hatalma. Hogy a magyar főrendi-
ház ezt a javaslatot egyáltalán elfogadta,
azt csupán annak az erkölcsi hatalomnak
lehet köszönni, a mely a szellemi harc bék-
és eszközeivel végre a magyar parlament
mindkét házában érvényre juttatta a magyar
nemzet szuverén akaratát. A vallászabada-
ság és mások vallási meggyőződésével szem-
ben a teülem a magyar állam érzéves lé-
tezése óta mindenkor a magyar nép legne-
mezebb tulajdonságai és előnyös vonásai

közé tartozott. A magyar magas klerus sok
hazafias tagjának aggodalmait tehát alapla-
tanok.

Az immár elfogadott törvény csak sa-
kaszkokban kodifikálja azt, a mit a politikai
élet gyakorlata Magyarország történetében
már évszázadok óta művelt. Európa egy or-
szágában sem volt a vallási szabadság eszmé-
je a politikai szabadság elveivel minden-
kor oly elválaszthatatlanul összekötve, mint
éppen Magyarországon. Ezért ismétlődött
Magyarország történelmében akár hányszor
az a magasztos jelenet, hogy midőn a pro-
testánsok vallászsabadsága megtámadottot,
magyar katolikus püspökök védtek a pro-
testáns keresztény egyházjogait az önkényes
hatalom ellen. A pénteki vita folyamán te-
hát nemcsak a kormány, hanem pártkülönb-
ség nélkül minden előrehaladni akaró, re-
formbarát magyar ember nevében beszélt
Szilágyi Desző igazságügyminiszter, midőn
Nikaj Nándor gróffal szemben onnani
székjára az intranzigens, radikális vallási és
politikai türelmetlenség rendszerének bolyge-
zete.

Az elfogadott törvényjavaslat ugyanis
nem jelent egyebet, mint a vallási meggyő-
ződésnek azt a valódi szabadságát, a minőt
Krisztusi vallás moráljában, a testvéri felebar-
átúi szeretet legnemesebb tanításában a világ
összes népeinek békéi képpen hirdet-
ték az időváltó. A magyar egyházak egyé-
kének sem okoz kárt ez a törvény, mint
hogy az államhatalom minden kétségnyeszté-
kizárja vallási téren; tehát megfelelt a szabada-
ság legjobb magyar hagyományainak és a

többi egyházpolitikai reformokkal együtt a
belső béke és a testvéri egyetértés új ko-
rát nyitja meg.

A magyar állam cseh igrégei.

Az ifjú-cseh delegátusok, a kik a kül-
politikai vita alkalmával a tulajdonosságuk
képezei tolokadókul mutatták meg ma-
gaskellessé érzelmüket, a szenvedett veresé-
g daczára kiserketet tettek, hogy a közös
hadi költségvetés tárgyalása alkalmával me-
gint szembeállítsák osztrák provinciákkal
és államjogának legendáját a magyar állam
szuverén önállóságával.

Magyarországon az összes politikuskok,
tartozzanak akár a szabadelvű, akár a nem-
zeti, akár a függetlenség pártához, mindig
erélyesen állást fogtak foglalni az e fajta
ifjú-cseh döllyfőségek és a történelmi igaz-
ság elfordítása által
magyarországnak állami joga van, hogy
a saját magyar államnyelvét a közös had-
seregrel való közlekedésben és a belső had-
seregszervezetben is az 1867-iki kiegyezési
törvény határozamányához képest érvényre
juttassa. E jognak az érvényre juttatását
a magyar állam azonban mindig csak annak
a különös személyes jognak hódoló tiszte-
letbentartásával gyakorolja, a mely jog az
az alkotmány értelmében Magyarország apos-
toli koronás királyság, mint legfőbb hadurát
illeti.

Sajnálatlanul nagyzási hóbortja tehát
az ifjú cseheknek az, midőn, mint egy osz-
trák koronaromatárban a kisebbségi párt,
törökveséket párhuzamba akarják hozni a
magyar állam jogainak gyakorlatával.

TÁROZA.

Hosszufalusi Máté ispán.

(Logofotus Mátéin.)

— Előszólt. —

Ira Pánerz János Folyólat a „Brassó” részére
Köze Ferencz kir. tanácsos, ny. tanfelügyelő.

(Folytatás.)

Máté logofot a kössége ment. Midőn a
koremsa elől elhaladt, látta Radács és Radács,
de egy tett mintha nem látta őket, s előre ha-
ladott. Azonban eszméikar visszafordult Radács-
hoz és bement vele a szobába.

Csak ketten voltak.

Máté látta Radács és e miatt kívánsai volt.
Nyugtalanossá töltötte el kóbelét.

— Ugy tetszik, mintha Rada lett volna ná-
lad, — mondá Máté gyorsan, nyomtatékon, de
egyszerre megnessekedett és szödelen intette Ra-
dácshoz ezen kérdést: Ugyan kérlek, Radács,
mond meg öszintén, nem beszél-e földem valamit?

— Nem, — mondá rögtön Radács. Nem be-
szélt arról bár egyetenneg szót. Ugynekkor be-
szödelgett és arról, hogy mi történt még a falu-
ban, mióta nem láttuk egymást.

Máté elgondolkodott.

— Haudsz, Radács! — mondá Máté. —

Haudsz! — ismétlé és felkelt a székéről. Főjét
lehajlatta sétált a szobában s aztán az utcára
nyílt ablakhoz közeledt, a melyen át mintha
megpillantott volna valakit. Az ablak üvege ho-
milyes lévén, megtörtülte és figyelmenvesztet
tekint ki, de semmi sem volt, nem volt senki, a kit
meglásson, husztalan történe meg az ablakot.

Radács észrevette ezt, látta Máté izgatot-
ságát s ezért egy szót sem szólt.

Máté visszafordult az ablaktól és Radácsra
szegedte szemét.

— Az Istentér, ki lett, logofot? Talán va-
lami nagy dolgot követelt el, a mi nyugtalan-
tolt? — kérdezte Radács.

— Igen, Radács. Van valami a szívemem.
Ugy érzem nyugmat, mintha nem volnék. Ég-
szén az eszemem. Nem tudom, hogy mit teszek.
Ime, most is a faluba indultam, és csak miután
idő érkeztem, jutott eszembe, hogy máshova in-
dultam. Nem tudom, hogy mi történt velem,
így végez szavait, aztán megállott a szoba köze-
pében és a koremsáronra tekintett. — Nem be-
szélt rólam Rada? — kérdezte nyugtalanul.

— Eszébe sem jutott, hogy ön félt tudako-
zódik — mondá Radács tétozva.

Máté nyílt sétálni kezdett s néhány perc
mulva ismét megállott.

— Te Radács, hadd kérdezzek tőled vala-
mit. Ha egy legény lenne, a ki valakinek szöla-

latba akarja lépni — értes-e Radács? — s az
egyik tit aranytól több tört adna: mit mondasz,
hova kellene annak a legénynek beszögdöni?

Radács elbámult. Végre megszölt:

— Milyen kérdés ez, logofot? Mindenki
tudja, hogy előnyösebb oda szögdöni, a hol toh-
bet adnak.

— Így vélem én is, — mondá Máté és leült
egy székre az asztal mellé. Szemben a falon egy
tűkör volt, s a mint a logofot a széken ült s ugy
fűtölg az arca megpillantotta, elgondolá magá-
ban, hogy rosszul teszi azt, a mit tesz, hogy job-
b volna, ha nem tenné semmit s úgy maradna,
mint akkor volt, midőn nyja élt.

— Azonban jor csak, Radács — kezdé a
logofot kis vártatva. — Hát ha az a logofot, a ki
szölgálatba akar lépni, előb beszélt volna azzal,
a ki tohbet ígért, mit mondasz erre? mit kell ten-
nie? — kérdezé Radács és nyitott szemekkel várta
a feleletet.

— Ha csak előbb beszélt s ha előfogott egy-
általán nem vett, miért habozók? — mondá
Radács.

Máté e szavakra félre tekintett és ujjaival
vorigetett az asztalt, azonban Radácsa félre fordult
és komolyan tekintett rá.

— Azonban jor csak, mondj még valamit.
Hát ha az egyik gazdát jobban szerette, mint a
másikat? Tudod, megtörténik ez is néha, — mon-

